

Szindbád, egy mai botladozó balek

Krúdy hőse az Óbudai Társaskörben Fráter Zoltán tükrében látható

Valachi Anna NÉPSZAVA

Ez a Szindbád itt, az Óbudai Társaskör Kertjében, nem az, amelyikre *Huszárik Zoltán* filmjéből *Latinovits Zoltán* alakításában emlékezünk. Nem az a lenyűgözően bohém-elegánszívtípró ködlovag, amilyenek *Krúdy Gyula* alteregójává kinevezett hőst megformálta, hanem józan korunk csetlő-botló antihőse, jövőtlen lény, a múltó áldozata. Groteszk, anakronisztikus figura, igazi balek. Hiába gyakorlott hajós, élete viharvert ladikját képtelen kormányozni. Ahelyett, hogy ő hódítaná meg az asszonyokat, azok játszanak vele kényűkre-kedvűkre. A divatjamúlt gavallér valaha bombabiztos bőkjai süket fülekre találtnak. De mit is várhatna, hiszen csupa emancipált nővel hozza össze a véletlen – olyanokkal, akik maguk akarnak dönteni sorsukról. Merthogy az ezredvégi asszonyok sem ugyanazok

már, mint század eleji nagymamáik, Szindbád hűséges szerelmei. Az ő archetípusukat Majmunka személyesíti meg a darabban: a hoppon maradt Szindbád nála talál majd végső menedéket a fenyegető és reménytelen jövő elől.

A könyörtelen idő hatalmáról, öröknek hitt eszményeink változékonyságáról

szól *Fráter Zoltán* Szindbád kertje című kétrészes, fanyar komédiája, melyet az irodalomtörténész *Krúdy Gyula* művei alapján írt.

Hiába csábít nosztalgiazásra a szabadtéri előadás idilli környezete – a girbe-gurba óbudai utcácskákban esténként ott kísért a kiskocsmákat kedvelő *Krúdy* szelleme – *Máté Gá-*

bor rendezésében nyoma sincs múltsóvárgásnak, mégis megértő derűvel, kedélyes iróniával ábrázolja az álmok tarthatatlanságát a valóság terepén.

Mácsai Pál egyszerre mulatságos és szívszorító, chaplini figurának beillő Szindbádja, *Béres Ilona* parázs-természetű ósanyaszerető Majmunkája, *Varga Mária* hisztérikus-szá-

mító-önimádó *Georginája* és *Tóth Ildikó* kemény-olvadékony-önfeláldozó asszonyiságú *Mariettje* külön-külön is nagyszerű karakterek, remek összájtékukkal pedig ritka színházi élményt nyújtanak. Olyan hangulatos előadás ez, amelyet a nyári szezon múltán, valamelyik kőszínházban is jó lenne műsoron tartani.

Csillagporos, lány este, késői holdkeltével, kifejezetten szabadtéri szabadtéri színi előadáshoz való. Szombaton minden jegy elkelt az Óbudai Társaskörben, csodák csodájára a szűnyogok nyilván olvasták a falak mentén füstölgő szűnyogirtó spirálok feliratát, háborítatlan a századfordulós idill.

Aztán háromnegyed tízkor – Szindbád éppen szerelmet vall – váratlanul utcai harc tör ki a Kiskorona utcában, legalábbis mi, gyanútlan nézők csak erre gondolhatunk. De persze nem erről van szó, tűzijáték petárdái ropognak a közelből. Tóth Ildikó és Mácsai Pál lejátsszák a jelenetet, a dialogust senki nem ér-

ti a durrogásoktól. Amikor a művésznő kimegy, Merényi Judit, a társaskör igazgatója lép a színpadra, bocsánatkérő mosollyal, alig értjük, ahogy tájékoztatja a nézőket, hogy a szomszédos Khély vendéglőben – ami amúgy Krúdy kedvenc kocsmájának emlékét őrzi – a III. kerületi vállalkozók mulatnak. Áll a színpad, ahogy mondani szokták, Mácsai integet a világosítóknak, kapcsolnak le a fényeket, legalább had gyönyörködjünk mi is a tűzijátékban.

Jó tíz percig tart a kényyszerű szünet, a folytatásban Béres Ilona első mondatánál – Hát elmentek végre! – kitör a taps.

Hogy a szomszédos Krúdy-kocsmája tudván tudta, hogy zavarni fogják az előadást, az nyilvánvaló, bár nehezen érthető, hogy ezt megteszik, hiszen talán érdekük lenne őrizni a hely hangulatát.

Egy ilyen nagyszabású tűzijátékot, gondolom, engedélyeztetni kell a rendőrségen. Már azt sem nagyon értem, hogy egy lakótelepen, tízemeletes házak tövében ki ad ki engedélyt erre, ami nyilvánvalóan zavarja az ottlakók nyugalmát. De a III. Kerületi Rendőrkapitányság illetékes munkatársának figyelmét nyilván alaposan elkerülte az aznapi színházi műsor.

Lehoczky Orsolya